

Maandag 8 april 2024

Om half twaalf staan we klaar om te vertrekken. Laura, kleindochter van Henny, brengt ons naar Schiphol. Alles gaat voorspoedig en na inchecken en veiligheidscontrole zijn we klaar om in te stappen. De vlucht naar Doha gaat ook goed en om 23.30 h. landen we in Doha. Het is even zoeken om het hotel te vinden om even te rusten, voordat we morgenochtend doorvliegen naar Lusaka. Maar dat lukt ook weer. We moeten nog wel even een trein nemen op het vliegveld om naar het Onyx hotel te komen. We krijgen een prachtige kamer met een groot beeldscherm waar we de vluchten op kunnen zien.

Dinsdag 9 april 2024

Slapen doen we niet veel, want om 6.15 h. moeten we alweer uit de kamer zijn om naar de gate te gaan waar ons vliegtuig naar Lusaka vertrekt. Ook deze vlucht gaat voorspoedig. We hebben een stoel bij het raam gekozen en kunnen mooie foto's maken bij het opstijgen en landen. Alleen zat ik naast een gezette mevrouw en moesten haar storen als we er even uit willen. Volgende keer maar niet meer bij een raam een stoel boeken. We komen in Lusaka aan op een nieuw vliegveld. Dat maakt dat de afhandeling toch wat vlotter gaat en we al gauw buiten zijn, waar pastor Bhuna en onze chauffeur ons staan op te wachten. Een hartelijke begroeting volgt. Onze bagage wordt op het dak van auto stevig vastgebonden en we kunnen gaan rijden. Dat zal dan ongeveer 14.30 h. zijn. Door de stad gaat het vrij vlot, maar op de uitvalsweg gaat het minder. Bij Makeni doen we nog wat aanvullende boodschappen. Het gaat niet snel verder, vooral de zandweg (22 km) gaat erg langzaam en hobbelig. Uiteindelijk bereiken we om 20.30 h. de Missie. Hier wachten diverse medewerkers ons op en onze bagage wordt in ons huisje gebracht. Zuster Lafter heeft nog eten voor ons gemaakt, rijst, kool, saus en stukken kip. Veel te veel en de rest vriezen we maar in.

Om 22.00 h. gaat ineens het licht uit. Alles donker, maar we zien in het ziekenhuis wel licht branden. Zoeken naar een zaklantaarn in huis is een puzzeltocht met een blinddoek voor. Toch gevonden. Later bedenken we ons dat er gesproken is over een geplande elektriciteitsstop van elke dag 8 uur. Er is te weinig water in de Kariba lake om de generatoren continue te laten draaien. In ons huisje hebben we een apart systeem wat op het net van de zonnepanelen zit en ja hoor de lamp op dit systeem gaat branden. Weer opgelost.

Moe van al het reizen gaan we om 23.00 h. naar bed.

Woensdag 10 april

De eerste dag op de Missie. Om 7.00 h. al bij de morgenwijding. Er is een groep van 21 studenten van de opleiding verpleegkunde en zij lopen twee weken stage op de Missie. Twee ervan hebben

de leiding en doen gebed, meditatie. Op werkdagen wordt er 's morgens gezamenlijk begonnen. Daarna stellen wij ons voor. De studenten zijn gehuisvest in het hostel en in de pre school. De pre school is uitgeweken naar de kerk.

Vanmorgen veel te regelen voor Wifi. Eindelijk lukt het Piston dit te regelen. Dat geeft een hoop mogelijkheden om de contacten buiten de Missie te onderhouden.

We horen dat om 14.00 h. de spanning er weer afgaat voor acht uur. We kunnen dan niet elektrisch koken en Henny gaat alvast warm eten maken, zodat we tussen de middag warm eten.

Na onze siësta doen we een grote ronde en ontmoeten veel mensen onderweg. Bij de Missie medewerkers zijn behoorlijk wat mutaties. Het wordt dus veel kennismaken. De meesten hebben gelukkig al veel over ons gehoord. Bij het weeshuis worden we overrompeld door de weesjes. Ze voelen aan Henny's armen of ze wel echt is. De kinderen zien er goed uit en hebben schone kleding en schoenen aan. Een deel van het weeshuis is gerenoveerd en er zijn tegelvloeren. Op het dak zijn zonnepanelen en een zonneboiler voor warm water. Al met al zijn de voorzieningen sterk verbeterd. We maken ook nog een rondje door de compound, waar de general workers wonen.

Verder is er weer een eieren productie die verkocht kan worden. Voor de rest is er niet veel te koop. Op het marktje buiten de poort zijn er alleen wat tomaten en rape, een soort koolbladeren.

De eerste dag zit erop van kennismaken en rondkijken hoe alles erbij staat.

Febby Phiri, de manager van de Missie, is nog steeds in Lusaka. Ze hoopt deze week naar de Missie te komen. Dat is wel nodig omdat we met haar ons programma voor deze weken door moeten spreken.

Donderdag 11 april

Vanmorgen weer vroeg op om de morgenwijing mee te maken, deze keer ook weer verzorgd door de studenten. Het is voor ons moeilijk te verstaan, soms wordt er te zacht gesproken.

Daarna ontbijten en we kunnen weer aan de slag. Vandaag is het een outreach dag. Dat betekent dat een medische groep het veld ingaat om op locatie medisch spreekuur te verzorgen. Ze hoeven dan geen lange afstand naar de Missie af te leggen. Vandaag gaan ze met twee auto's volgeladen met o.a. een deel van de studenten. Zij moeten dit als ervaring meenemen in hun studie.

Vanmorgen overleg met pastor Bhuna over ons werkprogramma om erachter te komen met wie we in overleg gaan om bepaalde actiepunten door te nemen. Halverwege wordt hij wegegroepen omdat er bezoek is van een school waar de studenten vandaan komen.

Na de middag overleg met Lafter, lid management team. We laten haar alle spullen zien die we hebben meegenomen om op de Missie te gebruiken of weg te geven. Een deel zal in het weeshuis worden gebruikt. Vooral warme kleding is welkom, omdat we hier de “koude” periode ingaan. Nou ja koud, als het hier 15 graden is, komen hier de warme jassen, handschoenen en mutsen tevoorschijn. Zelf loop ik nog in een korte broek en T shirt. Een ander deel wordt uitgedeeld als cadeautje aan vrouwen die hier bevallen. Daarmee wordt het risico verminderd dat er iets fout gaat in hun hutje in het veld.

Na de middag hebben we onweersbuien. Gisternacht ook al regenbuien. De mensen zijn blij met regen. De afgelopen periode heeft het veel te weinig geregend, waardoor de oogst van mais uitermate slecht is. Hierdoor wordt er een tekort aan voedsel verwacht, waar iedereen op de Missie zorgen overheeft.

Aan het einde van de middag lopen we nog een klein stukje. Door de regen is het zo hier en daar wel wat slipperig.

Vrijdag 12 april 2024

Vanmorgen een afspraak met Avice, de onderhoudsman op de Missie. We maken een rondgang

over het hele terrein om me bij te praten over alle ontwikkelingen sinds ons vorige bezoek van water en elektriciteit. Ik ben wel onder de indruk over hoe op dit gebied er heel wat veranderd is. Het watersysteem heeft drie nieuwe tanks op statieven gekregen, elk 5000 liter per tank. De oude tanks waren lek en gaven daardoor veel waterverlies. Ook zijn er op een aantal plekken buizen vernieuwd omdat ze lek waren. Verder zijn er op vier plaatsen zonneboilers opgesteld. Hierdoor is er continue warm water in het ziekenhuis en weeshuis, een grote verbetering. Er kan o.a. warm

worden gedoucht. In het hostel zijn elektrische boilers geïnstalleerd voor tap- en douchewater. Een ander onderdeel is de installatie van zonnepanelen op het dak van de verlosafdeling. De installatie is voorzien van accubatterijen voor opslag van elektriciteit. In het hele ziekenhuis is er nu 24 uur licht in alle ruimten, onafhankelijk van het openbare net. Ook een aantal bijgebouwen heeft een aansluiting, zo ook ons gastenhuis met een lichtpunt en twee dubbele stopcontacten in de kamer. Echt heel functioneel allemaal.

Ondertussen zien we dat bij de moeder-kind afdeling een soort consultatiebureau activiteit bezig is. Allemaal moeders met een baby zijn daar om hun kind te laten inenten, wegen en er wordt gekeken of alles in orde is. Ook vrouwen die in verwachting zijn komen daar om zich te laten controleren. Heel druk allemaal. Een grote groep van de studenten helpen daar mee. Als ze zien dat Henny foto's maakt, willen ze ook met ons op de foto. Het wordt een vrolijke boel, met allemaal jonge meiden om ons heen.

Na de middag een rondgang met Chulu, onze laborant. We inventariseren alle PC's en netwerken in het ziekenhuis. Op dit gebied is ook veel ontwikkeling. Patiënten en behandelingen worden nu direct digitaal vastgelegd. Hiervoor had iedereen een schriftje waar alles in werd opgeschreven. Daar zijn we dus ook gelukkig vanaf. We proberen om binnenkort een netwerk van Starlink te installeren, waardoor er sterker net op de Missie zal komen, waarop tegen betaling ook het personeel mee kan doen. Nu werken ze ook allemaal via een prepaid systeem. Ook gaan we nog even langs een vleugel van het weeshuis, wat gerenoveerd moet worden. Chulu geeft uitleg wat de plannen zijn waarmee in de prijsopgave gerekend is. Het lijkt me een goed plan.

Henny en ik maken in de late namiddag nog een korte wandeling richting de basisschool in Mbaya. Ook daar zie ik veranderingen in de gebouwen. De school is ruim bevolkt met leerlingen. Volgens de vrouw van Bhuna zitten er meer dan 1000 leerlingen. Zij geeft les in grade 3 (groep 5 bij ons) en heeft 96 kinderen in de klas. We vragen ons af wat de kwaliteit van onderwijs is met zoveel leerlingen per klas.

De elektriciteit is sinds 14.00 h. afwezig, dus we moeten improviseren met koken op een camping gaz brandertje, maar dat lukt goed sperzieboontjes, aardappelen en een vers worstje.

Zaterdag 13 april 2024

Vandaag is er een autotrip naar Mazabuka, de eerste stad vanaf de Missie. We willen ons voorraad eten weer op peil brengen en ook geld trekken. Het is een rit van ca. 42 km, eerst 22 km over de dirt road. Op sommige plekken moet je door diepe modderplassen. Er gaan ook twee studenten mee om eten te kopen voor de komende week. Pastor Bhuna gaat mee voor bankzaken. In Mazabuka doen we boodschappen bij Shoprite. Als we net met onze kar voor de kassa staan, valt het licht uit. Alles in het donker en we wachten even. Dan moeten we boodschappenkar laten staan en naar buiten gaan. We wachten een poosje, maar de deuren blijven voorlopig dicht. Dan maar naar een andere supermarkt en weer een kar vullen. Gelukkig gaat het hier goed en mogen we afrekenen. Wat een gedoe! De anderen zijn inmiddels ook klaar en om half drie zijn we weer op de Missie.

Daar krijg ik een bericht dat er op de Kleine Duiker brand is. De hele Wagenschuur is afgebrand. Even veel Whatsapp verkeer met belanghebbenden. Poe, balen.

Zondag 14 april 2024

Vanmorgen mochten we uitslapen. Om 10.00 h. begint de kerk hier. Maar eerst moet de kerk worden schoongemaakt en komen de leiding vooraf nog bij elkaar. Het is een hele happening die wel 2,5 uur duurt. Veel zingen en bidden, Bijbelstudie en een preek. Na afloop naar buiten en iedereen een hand geven in een lange rij. Na afloop wel zin een bakkie oploskoffie. Gisteren hebben we heuse taart meegenomen uit Mazabuka.

Vanmiddag even rustig aan gedaan, maar later een mooie wandeling in de omgeving gemaakt. Het ziet er super groen uit. Door de paar regenbuien in de afgelopen week knapt alles op. Alleen jammer voor de voedselvoorziening dat de mais helemaal verdroogd is, zonder dat er maiskolf aanzit. Dat zal nogal wat gevolgen hebben. Als we langs een groepje huisjes komen, wordt er overal naar ons gezwaaid. Soms komen kinderen aanhollen om ons "How are you" toe te roepen.

Mensen zijn zo vriendelijk en er kan al gauw een lachje vanaf. In een laagte is een soort dam gemaakt, zodat er water vastgehouden kan worden. Dit is nodig voor het vee om te drinken. We komen in de tijd dat het vee weer los gaat lopen, onder leiding van een jongen die op hen let. In het groeiseizoen kan dat niet, want dan gaan ze maisvelden in en vernielen daar de boel. Als we bijna op de Missie zijn, komen er bij de winkeltjes steeds mensen naar ons toe om ons te begroeten. Ze kennen ons dus nog na vier jaar.

De elektriciteit is om 14.00 h. weer verdwenen, maar om 17.00 h. is het er weer en we kunnen eten klaar maken. We luisteren nog naar een dienst in de Ichthuskerk Alblasserdam.

Maandag 15 april 2024

Vandaag wordt het een beetje warmer, max. 24 gr C. De laatste dagen kwam het kwik overdag niet boven de 20. Daarom kunnen we nu tijdens koffie/thee drinken lekker buiten zitten en je ziet dan nog meer van wat er allemaal gebeurt. We gaan samen een rondje maken naar de tuin van de Missie en komen langs het kippenhok. De dames hebben het goed naar hun zin zo te horen. Per dag worden er ca. 150 eieren gelegd. Daar is een goede afzet voor in de omgeving van de Missie. Eieren kosten hier 2 kwacha, wat overeenkomt met 7 eurocent. Voor die prijs kunnen we ze wel kopen toch? We lopen door de bananenbomen naar de groentetuin. Er staat niet erg veel, we zien lente uien en bonen staan. Het grote veld met mais is helemaal verdroogd en er zitten geen kolven aan. Jammer hoor van alle zorg. Voor de rest is het prachtig groen hier, zeker na de regen van afgelopen week.

Bij ons huisje staat één van de watervaten. Omdat het blijkbaar het hoogste punt is in het watersysteem, loopt bij het vullen het vat over met een grote waterpartij. Je kunt er gratis douchen. Als het gebeurt, gaat de wachtsman rennend naar de pomp om die uit te zetten, maar dat duurt wel 5 minuten en het water maar stromen. Na een opmerking heeft onze onderhoudsman Avice daar vandaag een afvoerpijp aan gemaakt, die het water op het grasveld laat lopen. Ook weer opgelost.

Henny zag gisteren dat een naad van haar jurk over 40 cm. was losgegaan. Gisteren hadden we al even gekeken buiten de poort bij een winkeltje waar een trapnaaimachine stond. Twee dames doen daar naaiwerk en naaien o.a. jurken en schooluniformen. We gaan er met de kapotte jurk naartoe en vragen of ze die kunnen maken. Natuurlijk gaat dat en we

worden gelijk geholpen. Het wordt keurig gerepareerd en we vragen naar de kosten. Dat is dan 10 kwacha, dus 30 cent. Kom er maar eens om, een flinke fooi waard.

Na de middag overleg met Chulu, de lab. man om zijn rapportage over de PCs te bespreken (zie vrijdag). Hij heeft een keurig overzicht gemaakt, die naar Nederland gestuurd zal worden voor verdere opvolging.

Dinsdag 16 april 2024

Als ik vanmorgen langs de werkplaats loop, zijn ze daar bezig van ijzer een soort gedenkplaat te maken. Een paar weken geleden is Bright, een weesje uit ons weeshuis overleden. Dat is de eerste keer dat dat is gebeurd. Op de missie was men hier behoorlijk van onder de indruk. Hij is 7,5 maand geworden en was nog maar heel kort in ons weeshuis. Zijn oma kon niet meer voor hem zorgen en heeft hem hier gebracht. Ze hebben hem begraven in Mazabuka en nu wordt er een gedenkplaat gemaakt om op het grafje te zetten.

Henny vindt het leuk om de weesjes te vertroetelen en gaat met een rol Maria kaakjes naar het weeshuis. Nou dat lusten ze wel, elk een halve. Anders is de rol zo op. Het gevolg is dat ze op een afstandje naar ons roepen, als we even buiten zitten. Ze lusten er nog wel één, denk ik. Ze hebben altijd trek, zeker als het een koekje of snoepje is.

Vanmorgen doe ik wat papierwerk en Henny is bezig een voorbeeld knutsel te maken. Morgen wil ze op de pre school wat maken met de kinderen.

Na de middag heeft Henny een afspraak met een paar vrouwen om met hen te breien. Breiwool heeft ze meegenomen, maar verder geen breipennen. Ze begint met drie dames, waarvan er twee pennen hebben. De andere heeft een paar fietsspaken, omgetoverd naar breinaalden. Het schijnt wel lastig breien te zijn, maar als je niks anders hebt.

Ik maak mijn gesprek met pastor Bhuna af waar we vorige week woensdag aan begonnen. Met hem neem ik de belangrijkste punten van de Todo lijst door. Veel onderwerpen komen aan de orde, o.a. kerk, winkel, maismolens, renovatie van deel weeshuis en Hiv kliniek.

Nu tegen 7 uur hebben we nog geen spanning, die om 2 uur is afgeschakeld. Gelukkig wel een lamp in de kamer op de accu's van de zonnepanelen. Eten maken wordt erg lastig zo, balen. We eten maar een boterham en slappe cup a soup. Om 10 uur is er weer spanning. Gelukkig hebben we ons reis Rummikub bij ons.

Woensdag 17 april 2024

Dat we gisteravond moeite hadden om iets warmes klaar te maken omdat de spanning ontbrak, was blijkbaar opgevallen door Lafter, de hoofdzuster hier. Na de morgenwijding kwam ze achter ons aan om te vragen hoe het gisteravond was gegaan met ons eten. We vertelden dat het lastig was. Ze drukte ons op ons hart om met Wallis, onze persoonlijke verzorgster, te praten. Wallis

maakt al ons huisje schoon, doet de was, doet soms boodschappen en zorgt dat we warm water krijgen van de zonneboilers. We worden dus al erg verwend door haar. Lafter zegt dat ze ook voor ons kan koken als er geen spanning is. Ze doet dat dan op houtskool. Zelf denken we dat we meer vooruit moeten denken en vooraf zorgen dat er eten klaar is. We gaan het zien.

Vanmorgen staat een rit gepland naar twee plekken waar twee groentetuinen zijn, die zijn ontwikkeld door bewoners nadat bij hen vier jaar geleden een handpomp is geplaatst. Dat was een project van FCMH, in samenwerking met Rotary clubs in Rotterdam Botlek en Kinderdijk. Het was mogelijk om op 18 plekken in de community een pomp te plaatsen, wat voor bewoners een forse stap vooruit was om toegang te krijgen tot schoon drinkwater. De

twee plekken die we vandaag bezoeken, hebben de pomp omgebouwd door er een elektrische pomp op zonne-energie te plaatsen en zo water te hebben om een forse groentetuin te hebben, waar handel mee wordt gemaakt. De tuinen zien er zeer verzorgd uit. Mooi om deze ontwikkelingen te zien. Na afloop rijden we nog langs een plek waar ons ziekenhuis een soort buitenpoli aan het bouwen is. Het ligt op grote afstand van ons ziekenhuis. Voor patiënten is het bereiken van ons ziekenhuis vooral tijdens de regentijd lastig, omdat men twee stroompjes moet oversteken. Eigenlijk moet daar ook een pomp worden geslagen. De tocht van vanmorgen gaat echt door de bush met hier en daar een groepje hutten. We worden begeleid door gezondheidswerkers en er gaan ook een paar studenten mee, die achterop de auto in de bak staan.

Van de eigenaar van de laatste tuin krijgen we stukken suikerriet mee. Tijdens de brei-les vanmiddag is dat een groot succes. Vooral de kinderen weten er raad mee. Er worden stukken afgehakt en het op het binnenste gekauwd. Zelfs de kleinsten weten wat ze moeten doen, lekker zoet. Ondertussen heeft Henny weer een aantal vrouwen aan het werk met breien. Het is een gezellige boel hier op het grasveld voor ons huisje.

Om niet hetzelfde mee te maken als gisteravond, zorgen we dat we het eten alvast klaarmaken, we hoeven het dan alleen maar even warm te maken.

Donderdag 18 april 2024

Vanmorgen wordt er na de morgenwijing al snel op de deur geklopt door Febby, de manager van de Missie. Ze was op ziekteverlof in Lusaka, omdat ze binnenkort daar een buikoperatie moet ondergaan. Fijn dat ze naar de Missie is gekomen, want we missen haar erg als aanspreekpunt. Er is heel wat bij te praten, maar daar hebben we nog wel een paar dagen tijd voor.

Ze heeft ook een verrassing meegenomen, n.l. een echte gaspits op een gasfles. Ze had van Lafter gehoord dat we moeite hadden met koken. Met dit apparaat hebben we geen problemen meer. Bovendien heeft ze voor het hostel ook een dubbelpits gasstel op een gasfles gekocht en ook nog 50 sets borden, glazen, bekers en eetgerei. Dit alvast van voor de zomer voor de jongerengroep uit Nederland. We maakten ons zorgen en zo wordt er voor ons gezorgd. Heel dankbaar.

Henny heeft vanmorgen een poosje op de pre school gewerkt met een groepje kinderen. Ze maken met elkaar een knutsel. Kinderen vinden het erg leuk en ook Hilda, de onderwijzeres. Het wordt een wuifhandje op een rietje, waar ze zelf ook nog op mogen kleuren.

Zelf ben ik bezig om een soort meditatie te maken voor de laatste zondag in de kerk. Pastor Bhuna heeft gevraagd of ik dat een keer wilde doen. Goed om dat vroegtijdig te weten, want het kost wat voorbereiding en het moet natuurlijk in het Engels.

Na de middag gaat de Breiklas weer starten o.l.v. Henny. De dames zijn erg enthousiast en om 2 uur heeft de eerste al stoelen klaargezet, terwijl Henny pas om 3 uur gaat beginnen. Erg leuke activiteit op het grasveld voor ons huisje onder avocadoboom in de schaduw. Febby wil ook breien leren en komt er ook bij. Sommigen laten nogal stekken vallen en dan moet Henny ze weer oprapen.

Aan het eind van de middag maken we nog een korte wandeling buiten de poort naar de Mbaya school. Deze school is in 2009 met fondsen uit Nederland gerenoveerd en uitgebreid. Er was toen de mogelijkheid om tot Grade 9 les te geven. Nu is dat uitgebreid tot Grade 12, waar ook examen in gedaan kan worden. De overheid laat daarvoor drie nieuwe klaslokalen bouwen. Er is nog een groot tekort aan huisvesting voor leraren. Hoe dat wordt opgepakt is nog een vraag. Wel leuk dat een aantal onderwijzers ons komen begroeten, omdat ze ons kennen. Bij de school is ook een sportveld waar een voetbalteam aan het trainen is. Als ze ons zien, komen ze direct naar ons toe om hun bal en voetbalschoenen te laten zien, die ze vijf jaar geleden van ons hebben gekregen en er nog blij mee zijn.

Omdat we nu geen problemen meer hebben met koken, heeft Henny pannenkoeken gebakken. Lekker hoor.

Vrijdag 19 april 2024

Nu Febby op de Missie is, wordt het ineens veel drukker. Het lijkt wel of iedereen op haar heeft gewacht. Ze heeft het druk met vergaderen. Gisteravond zat ze nog laat met het MT in overleg. Vanmorgen moet de boardmeeting van morgen worden voorbereid. Ze maakt een opzet van de agenda en we overleggen samen of er nog punten bij moeten en hoe we het aan gaan pakken. Het is de bedoeling dat ik de vergadering leid en Febby op alle zaken reflecteert. In het verleden hebben we dat ook gedaan en dat ging steeds goed.

Henny is druk op de pre school en dat gaat haar goed af. Het omgaan met kinderen en dus ook de weesjes vindt ze geweldig en zo ook de kinderen. Vanmiddag is weer brei les, waarbij een paar vaste volwassen dames ontbreken. Maar met kinderen is het ook gezellig. Eén meisje zit maar te breien en die bakt er niet veel van, dus er veel correctiewerk nodig. De rest van de kinderen zit toe te kijken en hobbelen wat om haar heen. Een vrolijke boel dus. Een baby weesje dreigt weg te kruipen en verdwijnt bijna bij het hostel. Ik ga hem halen en hij zit een poos bij mij en vindt alles goed.

Nu het weer beter is, 28 gr. C en zonnig, drinken we vaak buiten koffie voor ons huisje. We zien dan veel van wat er allemaal gebeurt. Ons personeel is bezig het looppad te repareren en de afvoeren na te kijken. Na de middag wordt er weer veel gezongen in het kerkje door één van onze koren. Ze gebruiken daarbij wel het elektronisch orgel en een drumtoestel, zacht kan niet, dus jullie begrijpen het wel. Even later komt er een schoolklas, ik denk Grade 11, op ons terrein. Ze krijgen daar voorlichting in gezondheidszorg. Na afloop gaan ze nog zingen en doen nog enthousiast spelletjes. Nog meer herrie, maar wel leuk.

Ik schreef al een paar keer over mogelijk tekort aan voedsel door tekort aan regen, zodat er geen mais groeit. Mais is het volksvoedsel bij uitstek. Als ik even bij het ziekenhuis kijk, zie ik een enorme groep mensen. Het blijkt dat er een groep van maatschappelijk werk is, die arme gezinnen registreren om hen in de toekomst te ondersteunen i.v.m. voedseltekort. Daar is veel volk op afgekomen. Zelfs als het donker is, staan er nog mensen te wachten. We vragen ons af of deze actie op ons terrein moet, waar zieke mensen zijn en een weeshuis. Je hebt er absoluut geen controle op. Febby vindt het ook maar niks. Buiten de poort zijn er ook genoeg plekken om dat te organiseren. Zoiets wordt niet overlegd van tevoren en men doet maar wat. Lafter wordt erop afgestuurd om afspraken te maken dat het in de toekomst beter is om dat buiten ons terrein te organiseren.

Aan het einde van de dag nog een verrassing voor Henny en mij. Voor de boardmeeting komt vandaag alvast een deelnemer, dr. Moyo. Hij schijnt belangrijk te zijn, maar we hebben hem nog niet eerder ontmoet. Hij zal hier blijven overnachten in het ander gastenhuysje. Wallis komt melden dat er vanavond voor ons wordt gekookt, maar we hebben daarvoor alles al voorbereid. Nou ja, moet kunnen en we maken alvast een saus voor spaghetti, dit kunnen we invriezen. We wachten en wachten, krijgen al meer trek. Dan komt Lafter of het mogelijk is dat er bij ons in het huysje gegeten wordt. Natuurlijk kan dat en we maken de tafel klaar voor vijf personen, want dr. Moyo, Febby en Lafter eten ook hier. Heel verrassend dus. Het gaat prima en we leren elkaar zo beter kennen en het was niet ongezellig. Puffen daarna nog maar samen even uit met een borrel.

Zaterdag 20 april 2024

Vandaag staat in het teken van de boardmeeting van ons lokale bestuur hier. Niet alle leden kunnen komen. Wel zijn er Dr. Moyo, David en Gracious Lusale, Kamsime N'uni. Dr. Moyo en Kamsime zijn twee nieuwe bestuursleden. Febby heeft een heel pakket klaargemaakt met alle vergaderdocumenten. Ik mag de vergadering voorzitten. Gelukkig heeft Febby me van tevoren alle papieren al gegeven, zodat het gemakkelijk is om te weten waar het over kan gaan. Als iedereen er is gaan we eerst een rondje maken over het terrein. De bedoeling is dat er steeds iemand van onze staf toelichting geeft bij een onderwerp waar hij/zij verantwoordelijk voor is.

Plan is om te starten om 10.00 h. Maar dit is Afrika, na het rondje zijn we om 12.00 h. zover dat we kunnen vergaderen. De anderen hebben van tevoren geen info gekregen. Dus het neemt tijd om iedereen goed te informeren. Om 14.30 h. kan ik afkloppen en het wordt tijd ook, want mijn maag gaat knorren. Voor Henny is het ook geen lolletje, want alles wordt in ons huisje gedaan, omdat dat de rustigste plek is op het terrein. Inmiddels hebben medewerksters ervoor gezorgd dat er eten is voor ons, wat ook weer in ons huisje wordt gebracht. Vis,

twee soorten kip, rijst, groente en natuurlijk Nshima (dikke maispap, het volksvoedsel hier). Als laatste nog een foto shoot, voor onze gasten vertrekken.

Zondag 21 april 2024

We kunnen vanmorgen weer uitslapen, omdat er op zondag geen ochtendwijding is. Maar er is wel kerk. Als we binnenstappen zijn ze al begonnen. We hebben daar niks van gehoord. Later komen is gelukkig geen punt. Men is blij dat we er zijn. De weesjes zitten rond Febby geschaard en worden beziggehouden met haar telefoon. De telefoon van Henny vinden ze ook wel interessant. De dienst gaat verder met veel zingen en aan het slot een preek. Om half één staan we weer buiten. Aansluitend heb ik nog een gesprek over het reilen en zeilen van de kerk met het Spiritual committee. Dan snel aan de koffie buiten op het grasveld.

Om drie uur hebben we afgesproken met Fide, een zoon van pastor Bbuna, Hij neemt ons mee voor een wandeling naar wat heuvels in de verte. Een prachtige wandeling en vergezichten. Onderweg komen we langs diverse huisjes, waar we door iedereen met een armzwaai worden begroet. Mensen zijn zo vriendelijk hier. Na 2 uur lopen komen we uiteindelijk bij de Mbaya school uit. Toen we daar afgelopen week waren, werden we ook al door iemand geroepen om zijn tuin te bekijken. Toen was het wat laat, dus gaan we nu maar eens bij hen kijken. Op deze boerderij

hebben ze een elektrische waterpomp aangelegd met een in hoogte opgesteld voorraadvat. In het veld is een tuin aangelegd en ze hebben daar mais geplant. Nu ze altijd water ter beschikking hebben, kunnen ze verse mais laten groeien. Een groep vrouwen is bezig met een slang water te geven.

We gaan ook nog even kijken bij een andere tuin. Deze familie heeft hun erf heel mooi ingericht en laat ons zien hoe ze hun fruitbomen laten groeien. Hij doet dat met een soort dripsysteem. Boven elke jonge stek heeft hij een plastic fles hangen met onderin een klein gaatje. Een meisje vult de fles met water en door de schroef dop te bedienen gaat het druppen beginnen of stoppen. Heel ingenieus. Hij vertelt dat in een paar weken de stekken al behoorlijk zijn gegroeid. Mooi zulke ontwikkelingen.

's- Avonds de koffers pakken, want morgen gaan we een paar dagen naar Livingstone.

Maandag 22 april tot zaterdag 27 april 2024

De reis naar Livingstone duurt bijna een hele dag. Deze week hebben we een vol programma. Een neef van pastor Bbuna heeft daar een reisbureau en met hem hebben we een programma afgesproken. Elke dag hebben we zo iets te doen. Uiteraard gaan we naar de Victoria watervallen en doen we Game drives. De mooiste is de dagtocht naar het Chobe park in Botswana, waar een grote variatie aan dieren zien. In Livingstone is het wel zo'n 5 graden warmer en dat kost meer energie van ons, dus doen we het ook soms wat kalmer aan. Op zaterdag rijden we weer terug naar de Missie.

Zondag 28 april 2024.

Vanmorgen om 7.00 h. opgestaan om de laatste hand te leggen aan de preek die ik vandaag in de kerk hoop te houden. Na een uur ben ik ermee klaar. Van de week had ik veel aantekeningen gemaakt. De dienst begint om 9.30 h. met een Bijbelstudie, daarna optreden van de koren en de collecte. Er is geen elektriciteit, dus ik moet bijschijnen met mijn zaklamp om mijn aantekeningen te kunnen lezen. Ik praat zoveel mogelijk uit mijn hoofd om contact met de kerkgangers te hebben. De preek is n.a.v. Mattheus 11 vers 3. Na afloop een applaus, zoals ze het hier gewend zijn. Altijd mooi om hier iets te delen.

Febby gaat met ons mee om koffie te drinken en we hebben het gezellig samen. Natuurlijk worden er ook zaken gedaan.

Om 15.00 h. staat Fide weer voor onze deur voor een wandeling in de omgeving. Altijd leuk om hier door de velden te lopen met af en toe een groepje huizen. Als we mensen zien wordt er enthousiast gezwaaid. Daar waar een waterpomp is, zien we meer en meer een groentetuin verschijnen. Goed water is zo belangrijk en je kan er veel mee bereiken. Hierdoor is ook de gezondheid van mens en dier een stuk verbeterd de laatste jaren. Voor ons ziekenhuis ook belangrijk, zodat men zich meer kan richten op de algemene gezondheidszorg.

Maandag 29 april 2024

Vanmorgen eerst overleg met Febby. Er zijn niet zoveel momenten dat het kan, want ze is erg druk met allerlei zaken. We spreken lang over het management en de komende bezoeken vanuit Nederland. Bestuurslid Maarten Baaij met zijn gezin begin juli en aansluitend de groep met jeugd. Er moet zeker voor de grote groep veel geregeld worden. Gelukkig heeft Lindi, namens de leiding, een vragenlijst meegegeven waar we houvast aan hebben. Omdat er door de droogte een tekort aan voedsel wordt verwacht, wil men met de jeugdgroep hier een soort diaconaal project doen. Het is de bedoeling dat er bij de allerarmsten dan pakket wordt gebracht met noodzakelijke artikelen. Febby laat een lijst maken met namen in welke gezinnen dat speelt. Vooral oude mensen zijn vaak de dupe.

Henny wil vanmorgen op de pre-school wat doen, maar die blijkt een week vakantie te hebben. In deze week vallen ook twee nationale feestdagen, n.l. herdenking oud president Kaunda, hij zou 100 jaar zijn geworden en de 1 mei viering (Labour day). Daarom haalt Henny maar een zestal weesjes binnen in ons huisje om met hen te knutselen. Ze maken een vogel van een papieren bordje en gekleurde veren. Als het af is, worden er trots foto's gemaakt. Dan worden er pannenkoeken gebakken door Henny. Uit de stad hebben we 2,5 kg zelfrijzend bakmeel mee laten brengen. Kleinere verpakkingen bestaat niet. We krijgen dat natuurlijk nooit op tijdens ons verblijf hier en gaan de rest weggeven. Een aantal pannenkoeken brengen we bij het weeshuis in kleine stukjes, voorzien van banaan, jam en suiker. Dat wordt smullen voor die gasten. Ze moeten eerst hun handen wassen en daarna netjes op de stoep zitten en eten. De care mothers willen ook wel een stukje.

Na de middag is het erg stil op de Missie, want er wordt op een feestdag maar een halve dag gewerkt. Alleen op het grasveld voor ons huisje is het druk, omdat Henny weer breiles geeft. Het is een vrolijk gedoe.

Dinsdag 30 april 2024

De laatste dagen van ons verblijf op de missie komen in zicht en het is nu zaak om zoveel mogelijk zaken af te ronden en info mee te nemen naar huis. Daarom een aantal mensen gevraagd om er werk te maken met hun beloften waar te maken. Een aantal moeten dit eerst met Febby bespreken en zullen het daarna opsturen via de mail.

Henny was vanmorgen druk met een vlaggetjes lijn voor de eetruimte in het weeshuis. Het ziet er prachtig uit en we gaan het morgen ophangen. In de namiddag is er weer veel te doen op het grasveld. Hoedjes maken, zo leuk en er komen prachtige foto's van. Iedereen wil direct aan de beurt komen en het wordt een heel gedrang om Henny heen.

Febby zei vanmorgen dat er vanavond voor eten wordt gezorgd en daarbij is ook het hele nieuwe professionele team uitgenodigd. Er zijn heel veel nieuwe medewerkers in het ziekenhuis, met sommige hebben we al kennis gemaakt. Het is zeker leuk om iedereen te leren kennen. Omdat er vandaag twee auto's naar de stad zijn is het verder erg rustig bij ons. De Hilux is naar Lusaka en de Landcruiser naar Mazabuka. De laatste is als eerste terug, volgeladen met boodschappen en kippenvoer. We zitten te wachten hoe het diner

gaat lopen en wanneer. Eindelijk om 20.00 h. komen ze ons roepen en onze maag knort inmiddels. Bij het weeshuis hebben ze op de binnenplaats een hele opstelling gemaakt met een lopend buffet. Er staan drie houtskoolstoven, om elk ervan zitten een paar medewerkers hun benen en handen warm te houden. Heel apart en ik zit in een korte broek. Febby stelt ons nog een keer voor en iedereen mag zijn naam noemen. We kunnen gaan eten en dat smaakt lekker. Ondertussen vertel ik nog wat uit de oude doos, ervaringen door de jaren heen. Het was een leuk evenement.

Woensdag 1 mei 2024

Vandaag is het 1 mei, hier Labour day, een nationale feestdag. Op de Missie wordt een halve dag gewerkt. Pastor Bbuna doet bij de ochtendwijding een mooie meditatie over werken en zorg dragen voor, heel toepasselijk.

Vandaag verdergegaan met voorbereiding van ons vertrek, altijd veel te regelen. Henny gaat vandaag armbandjes maken met de kinderen. Nou dat heeft ze geweten. Het zijn niet alleen de weesjes maar ook andere kinderen drommen om haar heen. We werken met zes tegelijk. Als de laatste kaakjes en snoepjes aan de beurt zijn dan wordt ze bijna de heg in geduwd. Allemaal handen die vragen om "me, me, me". Het is toch weer een gezellige middag.

Donderdag 2 mei 2024

In overleg met Febby besloten om vandaag al naar Lusaka te vertrekken. Het is gebaseerd op het ongewisse van het verkeer in Lusaka. 's Morgens is het vaak heel erg druk daar en je weet niet hoeveel files er zijn om de stad door te komen naar het vliegveld. We moeten echt vrijdag om half 2 op het vliegveld zijn. Daarom heeft Febby een kamer voor ons geboekt in de stad. We vertrekken om half 9, uitgezwaaid door Bbuna en de weesjes. Een brok in de keel hoor. We gaan die gassies missen. Veel met hen opgetrokken deze tijd op de Missie. Je ziet het ook aan de kinderen hun gezicht als ze door hebben dat we weggaan.

De reis verloopt voorspoedig, vlak voor Lusaka proberen we via een omweg zoveel mogelijk verkeersdruk te mijden. Maar dat gaat naar mijn idee niet erg veel vlotter omdat het over vaak slechter asfalt gaat. Ook komen we door een gebied langs de spoorlijn waar erg veel afval is gestort. De hopen plastic zijn niet te overzien, waar weer mensen bezig zijn om iets van waarde in te zoeken.

Ons hotel Stayeasy ligt midden in de stad bij een groot winkelcentrum Levy. Daar gaan we nog wat winkelen. Febby en onze chauffeur Matthew gaat daarna nog wat boodschappen doen voor de Missie. 's Avonds komt Febby alleen terug en eten we samen nog in het winkelcentrum als afsluiting. Matthew en Febby hebben een eigen slaapplek bij familie en wij slapen in het hotel. De missie-auto blijft bij ons hotel staan en wij hebben de sleutels in bewaring. Zo gaat dat hier. De hele nacht zijn er twee bewakers buiten op het parkeerterrein om op de geparkeerde auto's te letten.

Vrijdag 3 mei 2024

Na vanmorgen een heerlijk ontbijt ontmoeten we nog de leverancier van de zonnepanelen en de zonneboilers. Het is een Nederlander, die hier al 14 jaar bezig is om deze zaken te verkopen en te

installeren. Een leuke ontmoeting en we bespreken de laatste restpunten. De installatie ziet er best goed uit. Febby is hier niet bij, zij moet zich voorbereiden op haar buikoperatie aanstaande dinsdag. Daarom is ze voor voorbereidende onderzoeken naar het ziekenhuis. Matthew komt in de loop van de ochtend weer naar ons hotel en met hem gaan we naar het vliegveld, waar we mooi op tijd kunnen inchecken. Febby sluit zich daar nog even bij ons aan. Hier ook weer afscheid nemen.

De vlucht naar Doha vertrekt op tijd en gaat voorspoedig. De vliegroute is wel, wat afwijkend omdat men het vliegen over Soedan en Jemen mijdt. Daar zijn soms situaties van oorlogshandelingen. We komen om 11 uur aan. Na paspoortcontrole, koffer van de band halen nemen we een taxi naar ons geboekte hotel. Een prachtig hotel in het centrum waar we een prachtige kamer krijgen. Inmiddels is het wel 1 uur geworden.